

CÍRKEVNÍ ZŘÍZENÍ

Celocírkevní řády, které církevní zřízení provádějí, usnáší synod a jsou závazné pro celou církev. Jsou to zejména tyto řády:

- a. Řád členství v církvi (ŘČC);
- b. Řád sborového života (ŘSŽ);
- c. Řád o správě církve (ŘSC);
- d. Jednací a volební řád (JVŘ);
- e. Řád pro kazatele (ŘK);
- f. Řád pastýřské služby (ŘPS);
- g. Řád výchovy a vzdělávání v církvi (ŘVVC);
- h. Řád diakonické práce (ŘDP);
- i. Řád hospodaření církve (ŘHC);
- j. Řád vizitací sborů (ŘVS);
- k. Řád pro studenty bohosloví (ŘSB).

Přijetí nových řádů a úpravy řádů dosavadních jsou v pravomoci každého synodu. Případné další synodem přijaté řády se stávají závaznou prováděcí normou k církevnímu zřízení jejich zveřejněním v písemné formě a následným doručením do sborů.

Toto zřízení pro pracovní potřebu církve vydává: Synodní rada Českobratrské církve evangelické, Praha 1 - Nové Město, Jungmannova 9, Husův dům, poštovní příhrádka 466, PSČ 111 21 Praha 1, telefony: 224999211, fax: 224999219, e-cirkev@e-cirkev.cz, www.e-cirkev.cz

OBSAH:

PREAMBULE

HLAVA I. OBECNÁ USTANOVENÍ

- § 1. Členství v církvi
- § 2. Práva a povinnosti členů církve
- § 3. Ordinování členové církve - kazatelé
- § 4. Církevní sbory
- § 5. Zvláštní zařízení církevní služby
- § 6. Vedení a správa církve
- § 7. Volby, ztráta způsobilosti k volbě a ztráta úřadu
- § 8. Shromáždění
- § 9. Správní orgány
- § 10. Náhradní správní orgány
- § 11. Poslanci do shromáždění
- § 12. Faráři a jáhnové
- § 13. Kaplani
- § 14. Výpomocní kazatelé
- § 15. Pastorační pracovníci
- § 16. Předčitatelé kázání
- § 17. Pastýřská služba a kážeň
- § 18. Hospodaření sborů
- § 19. Celocírkevní řády
- § 20. Církevní dohled a opravné prostředky

HLAVA II. FARNÍ SBOR (STRUČNĚ: SBOR)

- § 21. Řízení a správa sboru a kazatelské stanice

§ 22. Sborové shromáždění

§ 23. Staršovstvo

HLAVA III. SENIORÁT

§ 24. Seniorátní příslušnost a správa

§ 25. Seniorátní shromáždění (konvent)

§ 26. Seniorátní výbor a senior

HLAVA IV. POVŠECHNÝ SBOR

§ 27. Řízení a správa církve

§ 28. Shromáždění povšechného sboru (synod)

§ 29. Předsednictvo synodu

§ 30. Synodní rada

§ 31. Synodní senior

§ 32. Ústřední církevní kancelář

HLAVA V. GENERÁLNÍ SNĚM

§ 33. Složení a svolání generálního sněmu

§ 34. Kompetence generálního sněmu

HLAVA VI. VZTAH K CÍRKVI OBECNÉ

§ 35. Ekumenická sounáležitost a odpovědnost

HLAVA VII. PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 36. Přechodná ustanovení k novele církevního zřízení přijaté 28. pokračujícím synodem ve dnech 10. – 12. 11. 1994

§ 36a. Přechodná ustanovení k novele církevního zřízení přijaté 1. zasedáním 34. synodu

PREAMBULE

Českokobratrská církev evangelická, stručně zvaná Evangelická církev, vyznává víru v Boha Otce, Syna a Ducha svatého, která ji spojuje s křesťany všech vyznání a všech dob.

Vyjadřuje svou naději, že spolu s ostatními křesťany má účast na jedné obecné Kristově církvi, díle Ducha svatého.

Evangelická církev se hlásí do společenství reformačních církví obnovených a stále se obnovujících Božím slovem. Navazuje na tradice České reformace, na hnutí husitské, církev podobojí i Jednotu bratrskou, na církve evangelické augsburského i helvetského vyznání, povolené v našich zemích tolerančním patentem v roce 1781 a sloučené svobodným rozhodnutím zástupců všech sborů na generálním sněmu r. 1918 v církev jedinou, která přijala jméno Českokobratrská církev evangelická.

V poslušnosti a svobodě víry se učí ze starokřesťanských vyznání víry Apoštolského, Nicejskokaňhradského a tzv. Athanasiova, i z konfesí reformačních, čtyř článků pražských, vyznání Jednoty českých bratří podle vydání J.A.Komenského z r. 1662, Českého vyznání, vyznání Augsburgského a Druhého vyznání helvetského.

Svou touhu po obnovení viditelné jednoty Kristovy církve vyjadřuje v přimluvných modlitbách a v účasti na ekumenických snahách. Přihlíží k výsledkům ekumenických rozhovorů, zvláště k dokumentu Komise pro víru a řád o křtu, večeři Páně a ordinaci a k Leuenberské konkordii, pod kterou připojila svůj podpis.

Za jediné pravidlo víry a života uznává Boží slovo dosvědčené v Písmech Starého a Nového zákona, jejichž středem je Boží zjevení v Ježíši Kristu. Je přesvědčena, že posláním církve a jejích údů jest oslavovat Boha slovem i celým životem, zejména zvěstovat evangelium o spasení v Ježíši Kristu každé generaci a všem bez rozdílu, vysluhovat svátosti podle Kristova ustanovení, společnou práci horlivě usilovat o vždy plnější poznávání pravdy Boží, tvořit obecenství víry, lásky a naděje ve vzájemné službě a pomoci i v řádu a kázni podle Písem a přijímat odpovědnost za věci veřejné.

V odpovědnosti za celé stvoření slouží dílu Božího království, jehož plnost s nadějí vyhlíží.

Evangelická církev přijímá zásadu všeobecného kněžství lidu Kristova, podle níž je poslání církve svěřeno všem pokřtěným a uskutečňuje se podle různých obdarování, jež společenství církve rozpoznává. Podle této zásady pověřuje ke konkrétním službám.

Evangelická církev se spravuje podle zásad presbyterně synodních.

HLAVA I. OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1. Členství v církvi

1. Členy českobratrské církve evangelické, stručně zvané Evangelická církev (dále zvané církev), jsou všichni, kdo v ní byli pokřtěni nebo podle jejího řádu do ní přijati. Členství v církvi se pozbývá vystoupením nebo vyloučením.
2. Členství v církvi může být staršovstvem propůjčeno i křesťanům jiného vyznání.
3. K církvi se mohou na základě svobodného rozhodnutí svou správou přičlenit též jiné evangelické sbory. O přijetí rozhoduje a podmínky přičlenění stanovuje synod.

§ 2. Práva a povinnosti členů církve

1. Církev poskytuje svým členům duchovenskou a pastýřskou péči, církevní služebnosti a účast na správě církve.
2. Od svých členů žádá, aby pilně četli Písmo svaté, aby setrvali v bratrském obcenství života kolem Slova Božího a svátostí, vychovávali spolu s církví své děti ve víře, společně oslavovali Boha, osvědčovali svou víru životem podle evangelia, v lásce sloužili svým bližním a nesli odpovědnost za zajištění hmotných potřeb církve.
3. Hlasovací právo mají členové, kteří plní své povinnosti v církvi a jsou starší 18 let.
4. Hlasovací právo nemají ti členové, kterým bylo právoplatně odňato.

§ 3. Ordinovaní členové církve - kazatelé

1. Církev pověřuje ordinací některé své členy, muže i ženy, aby se s využitím svých obdarování a s podporou celého společenství soustředěně věnovali službě kázání Božího slova a Kristových svátostí.
2. Ordinance stvrzuje, že společenství církve u ordinovaného rozpoznalo potřebná obdarování a přimlouvá se za jejich zachování a rozhojnění. Ordinovaný při ordinaci vyznává, že přijímá pověření jako povolání od Pána církve.
3. Ordinaci musí předcházet odborná příprava, úspěšné složení předepsaných zkoušek, povolání ke konkrétní službě slova a svátostí v církvi, případně vyslání k obdobné službě v jiných institucích, a vyjádření souhlasu s učením a řády církve stvrzené vlastnoručním podpisem ordinovaného. Je-li ordinovaný církví povolán na jiné místo nebo je-li vyslán k jinému druhu služby, nedochází k nové ordinaci.
4. Ordinance se uděluje farářům, jáhnům a výpomocným kazatelům povolaným ke službě v církevních sborech, případně kaplanům, které církev vysílá do služby v jiných institucích.
  - a. Faráři a jáhnové jsou povoláváni ke službě podle § 12 CZ.
  - b. Kaplani jsou povoláváni ke službě podle § 13 CZ.
  - c. Výpomocní kazatelé jsou povoláváni ke službě podle § 14 CZ.
5. Ordinovaní členové církve (kazatelé) mohou samostatně připravovat a vést bohoslužby v církevních sborech, jsou-li k tomu povoláni správním orgánem příslušného sboru.
6. Ordinovaní členové církve (kazatelé) jsou povinni zachovávat mlčenlivost o věcech, které jim byly důvěrně svěřeny.
7. Všichni ordinovaní členové církve (kazatelé) vykonávají ordinovanou službu jménem a z pověření celé církve podle ustanovení církevního zřízení a řádů.
8. O způsobilosti k ordinované službě rozhoduje synodní rada, která uděluje osvědčení o způsobilosti k ordinované službě v církvi a zajišťuje vedení evidence všech ordinovaných členů církve (kazatelů) a jejich způsobilosti k ordinované službě.

9. Faráři, jáhnové a kaplani, jejichž povolání nebo vyslání skončilo a jimž nebyla rozhodnutím synodní rady zachována způsobilost k ordinované službě, a ordinovaní členové církve, jimž byla rozhodnutím synodní rady způsobilost k ordinované službě odňata, nemohou dále vykonávat ordinovanou službu ani k ní nemohou být povoláváni.
10. Českobratrská církev evangelická uznává ordinaci udělenou členům církví sdružených ve Společenství evangelických církví v Evropě (GEKE).

§ 4. Církevní sbory

1. Církev je zřízena a spravuje se podle zásad presbyterně-synodních ve třech stupních:
  - a. základní jednotkou je farní sbor (stručně sbor);
  - b. širší jednotkou je seniorátní sbor (stručně seniorát);
  - c. nejširší jednotkou je povšechný sbor, celá církev.Sbory všech tří stupňů mají právní subjektivitu.
2. Církevní sbory mají právo i povinnost konat bohoslužebná i správní shromáždění, povolávat kazatele, pečovat o křesťanský život i o duchovní a všeobecné vzdělání členů a pracovníků církve, konat dílo křesťanské lásky, volit církevní orgány, ustanovovat zaměstnance, usnášet se na sborových řádech, vybírat k úhradě svých potřeb od svých členů příspěvky a konat sbírky, nabývat movité i nemovité jmění a spravovat je.
3. Farní sbory a senioráty zřizuje, slučuje nebo ruší synod.
4. Změny sídel farních sborů a změny jejich hranic v rámci seniorátu schvaluje konvent.
5. Každý sbor hospodaří samostatně a neručí za závazky jiných sborů ani ostatní sbory neručí za jeho vlastní závazky.

§ 5. Zvláštní zařízení církevní služby

1. Církev koná své dílo též prostřednictvím různých zařízení církevní služby, určených zejména k účelům vzájemné dobrovolné podpory sborů, výchovy a vzdělávání, křesťanské a sociální služby, pastorační služby ve zdravotnických zařízeních, duchovní služby v armádě, ve věznicích apod.
  - a. Diakonii, která je se svými organizačními složkami součástí církve, zakládá, přiznává jí právní subjektivitu a ruší ji pouze synod;
  - b. Jeronýmovu jednotu a zařízení hospodářského charakteru může zakládat, přiznávat jim právní subjektivitu a rušit je pouze synod;
  - c. Další zařízení církevní služby (církevní školy, církevní střediska apod.) mohou zakládat, přiznávat jim právní subjektivitu a rušit je správní orgány povšechného sboru a seniorátů. Na základě rozhodnutí sborového shromáždění a souhlasu seniorátního výboru mohou tato zařízení zakládat, přiznávat jim právní subjektivitu a rušit je také staršovstva farních sborů.
2. Zařízení mají své statuty, které vyjadřují i vztah k příslušnému sboru a podléhají schválení zřizujícím sborem. V rámci statutu se mohou tato zařízení věcně i místně členit a přiznávat jednotlivým složkám rozsah oprávnění.
3. Zařízení s právní subjektivitou hospodaří samostatně a neručí za závazky jiných zařízení či sborů, ani ostatní zařízení či sbory neručí za jeho vlastní závazky.
4. Tato zařízení podléhají doзору zřizovatele, který schvaluje příslušné shromáždění.
5. Statut zařízení obsahuje ustanovení o způsobu jeho založení, o jeho představenstvu, případně o zřízení dozorčí rady a o způsobu vykonávání doзору příslušným správním orgánem. Statut obsahuje ustanovení o tom, že řídicí orgán, příp. dozorčí radu volí i odvolává příslušné shromáždění.
6. Statutární orgán zařízení je určen jeho statutem.

§ 6. Vedení a správa církve

1. Vedení a správa každého církevního sboru přísluší jeho církevním orgánům v širším slova smyslu, kterými jsou:
  - a. shromáždění;
  - b. správní orgán;
  - c. představitelé sboru.

2. Shromáždění a správní orgány se scházejí k řádným zasedáním v pravidelných obdobích. Mimořádné zasedání musí být svoláno, požádá-li o to aspoň třetina jeho členů. K právoplatnému jednání a usnášení je třeba přítomnosti nadpoloviční většiny členů a nadpoloviční většiny přítomných, pokud není církevním zřízením nebo řády ustanoveno jinak.
3. Shromáždění (shromáždění farního sboru čili sborové shromáždění, shromáždění seniorátního sboru čili konvent, shromáždění povšechného sboru čili synod) je základním a řídicím orgánem příslušného sboru. Volí členy správních orgánů, usnází se na zásadních směrnících pro jejich práci a kontroluje jejich činnost.
4. Správní orgán (staršovstvo, seniorátní výbor, synodní rada) vykonává správu příslušného sboru v mezích stanovených církevním zřízením a řádem o správě církve a podle směrnic, na nichž se usneslo shromáždění. V oblasti své působnosti zejména dohlíží na učení, vyznávání, řád a kázeň a dbá, aby zřízení a řády církve byly zachovávány a povinnosti sborů i členů plněny. Vede též hospodaření sboru.
5. Představitelé sboru (farář a kurátor, senior a seniorátní kurátor, synodní senior a synodní kurátor) vykonávají úkol zvěstovatelský, vyznavačský, strážný a pastýřský; dozírají, aby bylo jednání i usnášení církevních orgánů ve shodě s církevním zřízením a příslušnými řády a aby se plnila usnesení církevních orgánů; odpovídají za činnost sborových orgánů, podepisují společně jménem sboru právní a jiné důležité listiny a zastupují sbor navenek. Volbou ve správním orgánu je jeden z nich zvolen jeho předsedou, druhý se bez volby stane místopředsedou.

§ 7. Volby, ztráta způsobilosti k volbě a ztráta úřadu

1. Církevní orgány a poslanci do shromáždění se povolávají tajnou volbou nebo aklamací.
2. Není-li dále stanoveno jinak, je zvolen ten, kdo dosáhl nadpoloviční většiny platných hlasů. Nedosáhne-li se potřebné většiny, koná se užší volba. Při rovnosti hlasů rozhodne los.
3. Volitelní jsou členové příslušného sboru, kteří mají hlasovací právo, dosáhli pro volbu požadovaného věku a splnili ostatní podmínky požadované církevním zřízením a řády.
4. Ztráta způsobilosti k volbě má za následek ztrátu úřadu samého, pokud není v církevním zřízením stanoveno jinak.
5. Pozbude-li člen církve úřadu staršího nebo kazatele, ztrácí úřady, do kterých byl jako starší nebo kazatel zvolen.

§ 8. Shromáždění

1. Každé shromáždění musí být ohlášeno ve sborech, jichž se týká, nebo jeho členové musí být k němu písemně pozváni.
2. Shromáždění svolává k řádným i mimořádným zasedáním správní orgán jím zvolený, a není-li ho, nebo neplní-li svou povinnost, svolá je nadřízený správní orgán, v případě synodu jeho předsednictvo.
3. Zasedání jsou veřejná, mohou však být prohlášena za neveřejná.

§ 9. Správní orgány

1. Správní orgány svolává k řádným i mimořádným zasedáním jejich předseda. Zasedání jsou neveřejná.
2. Správní orgány volí zpravidla ze svých členů funkcionáře k výkonu stálých prací a rozdělují práci a úkoly mezi své členy i mezi jiné členy sborů, jež spravují.
3. Členové i náhradníci správních orgánů jsou kromě členů virilních voleni na šest let. Úřad vykonávají, pokud nová volba na jejich místo nenabude platnosti.
4. Uprázdnil-li se místo člena synodní rady nebo seniorátního výboru předčasně, nastupuje na uvolněné místo náhradník, který zastává funkci do nejbližšího shromáždění, jež provede doplňovací volbu. Když se místo staršího uprázdnilo (úmrťm či jinak), nastoupí za něho náhradník, a to do konce funkčního období staršího, jehož nahrazuje.
5. Členové seniorátního výboru a členové synodní rady mohou být voleni do téže funkce nebo do funkce nižší na dvě funkční období po sobě jdoucí. Na třetí navazující období může být

kandidát zvolen do téže funkce nebo nižší pouze tehdy, obdrží-li alespoň dvě třetiny platných hlasů. Volba na čtvrté navazující období je vyloučena.

§ 10. Náhradní správní orgány

1. Stane-li se správní orgán církevního sboru nezpůsobilým k usnášení nebo zanedbává-li trvale své povinnosti ke škodě sboru, zastaví nadřízený správní orgán na nezbytně nutnou dobu jeho činnost a zřídí správní komisi. Může též správní orgán rozpustit a zařídit novou volbu. Odvolání proti těmto opatřením nemají odkladný účinek.

§ 11. Poslanci do shromáždění

1. Shromáždění, s výjimkou sborového, volí ze starších a farářů poslance a jejich náhradníky, které vysílá jako plnoprávné členy do nadřízených shromáždění. Členy shromáždění jsou též poslanci virilní.
2. Poslanci jsou vázáni pravidlem slova Božího. Jsou povinni tlumočit usnesení shromáždění, které je vyslalo, avšak při jednání a hlasování nejsou těmito stanovisky vázáni.
3. Poslanci úřad vykonávají tak dlouho, dokud volba nového poslance na jejich místo nenabude platnosti.

§ 12. Faráři a jáhnové

1. Faráři a jáhnové jsou členové církve, kteří získali odborné bohoslovecké vzdělání, prošli povinnou přípravou podle následujících odst. 2 nebo 3, zavázali se reversem, že budou věrně konat svou službu, získali osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna v církvi, byli řádně zvoleni v některém církevním sboru, byli ordinováni a vykonávají ordinovanou službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání.
2. Absolventi odborného bohosloveckého vzdělání magisterského stupně se na službu faráře povinně připravují jako vikáři. Vikariát trvá zpravidla jeden rok a je ukončen rozhodnutím o způsobilosti absolventa k ordinované službě faráře v církvi.
3. Absolventi odborného bohosloveckého vzdělání nižšího stupně se na službu jáhna povinně připravují v jáhenské praxi. Jáhenská praxe trvá zpravidla jeden rok a je ukončena rozhodnutím o způsobilosti absolventa k ordinované službě jáhna v církvi.
4. Povinnosti faráře nebo jáhna jsou určeny povolací listinou sboru, který jej zvolil. Farář nebo jáhen zvolený v některém sboru je zaměstnancem církve, tj. povšechného sboru.
5. Faráři a jáhnové jsou voleni
  - ve farním sboru sborovým shromážděním na návrh staršovstva po schválení synodní radou.
  - v seniorátním sboru konventem na návrh seniorátního výboru po schválení synodní radou.
  - v povšechném sboru synodem na návrh synodní rady.
6. Kazatele, který již byl ordinován, může v naléhavém případě seniorátní výbor nebo synodní rada dočasně povolat na místo seniorátního kazatele nebo kazatele povšechného sboru, a to vždy pouze na dobu do nejbližšího zasedání příslušného konventu nebo synodu.
7. Dva nebo více sborů se mohou dohodnout na volbě společného faráře nebo jáhna.
8. Nejpozději do 5 měsíců před uplynutím doby určité, na kterou byl farář nebo jáhen povolán ke službě ve sboru, je možno přistoupit k opakované volbě. Není-li v opakované volbě znovu zvolen nebo nedojde-li k opakované volbě, zaniká povolání ke službě v příslušném sboru uplynutím doby určité, na niž byl zvolen.
9. Synodní rada může s farářem nebo jáhnem ukončit zaměstnanecký poměr v církvi písemnou výpovědí pouze z některého z níže uvedených důvodů, který musí být ve výpovědi výslovně uveden, a to:
  - a. nemůže-li farář nebo jáhen ze zdravotních důvodů po dobu delší než dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců řádně konat službu stanovenou povolací listinou sboru, který jej zvolil, nebo
  - b. přijme-li farář nebo jáhen jiný plnočasový pracovní úvazek, nebo
  - c. je-li zrušeno kazatelské místo, které farář nebo jáhen dosud zastával, nebo
  - d. zanikne-li povolání faráře nebo jáhna způsobem uvedeným v odstavci 8, nebo

- e. rozhodla-li pastýřská rada svým nálezem, že farář nebo jáhen je zbaven úřadu v dosavadním sboru, nebo že ztratil způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna.
10. Výpověď z důvodu uvedeného v odstavci 9 pod písm. c) může synodní rada dát, pokud se v církvi neuvolní jiné pracovní místo odpovídající jeho kvalifikaci a povolání, na které bude farář nebo jáhen zvolen do tří měsíců od zrušení kazatelského místa, které dosud zastával.
11. Výpovědní doba v případech uvedených v odst. 9 pod písm. a) je dvouměsíční a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení písemné výpovědi. V případech uvedených v odst. 9 pod písm. b), c), d), e), končí zaměstnanecký poměr posledním dnem měsíce, v němž byla faráři nebo jáhnovi doručena výpověď. Výpověď se považuje za doručenou i tehdy, odmítne-li ji farář nebo jáhen převzít před dvěma svědky. Faráři nebo jáhnovi, kterému byla dána výpověď, nenáleží žádné finanční náhrady ani odstupné kromě základního platu za výpovědní dobu.
12. Farář nebo jáhen může ukončit zaměstnanecký poměr v církvi:
- dohodou
  - rezignací bez udání důvodů. V tomto případě zaměstnanecký poměr skončí ve lhůtě tří měsíců, která počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení písemné rezignace synodní radě.
13. V době, kdy farářka či jáhenka čerpá mateřskou dovolenou, a v době, kdy farářka, farář, jáhenka nebo jáhen čerpají rodičovskou dovolenou, nemůže s nimi synodní rada ukončit zaměstnanecký poměr výpovědí, ledaže by důvodem pro výpověď byl nález pastýřské rady dle odst. 9 písm. e) církevního zřízení.
14. Navrhuje-li správní orgán v řízení před pastýřskou radou, aby farář nebo jáhen byl zbaven úřadu v dosavadním sboru nebo způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna v církvi, může ho synodní rada svým rozhodnutím postavit mimo službu, a to až do konečného rozhodnutí o zbavení úřadu v dosavadním sboru anebo o zbavení způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna v církvi.
Před přijetím rozhodnutí si synodní rada vyžádá stanovisko faráře nebo jáhna a příslušných nižších správních orgánů.

§ 13. Kaplani

- Kaplany jsou dosavadní faráři nebo jáhnové, kteří splňují specifické podmínky pro určitou službu v jiných institucích, byli synodní radou do takové služby vysláni a vykonávají tuto službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání.
- Kaplany jsou také členové církve, kteří získali odborné bohoslovecké vzdělání, prošli povinnou přípravou podle § 12 CZ odst. 2 nebo 3, zavázali se reversem, že budou věrně konat svou službu, získali osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna, splňují specifické podmínky pro určitou službu v jiných institucích, byli do takové služby vysláni synodem, byli ordinováni a vykonávají tuto službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání.

§ 14. Výpomocní kazatelé

- Výpomocnými kazateli jsou bývalí faráři, jáhnové nebo kaplani, kteří přestali vykonávat ordinovanou službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání, byla jim zachována způsobilost k ordinované službě v církvi a mohou být jednorázově zváni k jejímu vykonání.
- Výpomocnými kazateli jsou také členové církve, kteří získali odborné bohoslovecké vzdělání nebo absolvovali příslušný přípravný kurs, získali osvědčení o způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele, byli shromážděním sboru, jehož členy jsou, řádně povoláni ke službě výpomocného kazatele a byli ordinováni.

§ 15. Pastorační pracovníci

- Pastorační pracovníci jsou zaměstnanci církve pověřeni k duchovenské činnosti spočívající:
  - v organizaci a provádění křesťansky zaměřené sociální a pastorační péče a služby,
  - ve vykonávání pomocných činností v rámci církevního sboru pod vedením faráře,
  - ve vykonávání pomocných činností v nemocnicích, věznicích a dalších zařízeních pod vedením faráře.

2. Zaměstnanecký poměr s pastoračními pracovníky uzavírá a rozvazuje jménem církve synodní rada.
3. Synodní rada určí na návrh příslušného správního orgánu církevní sbor, v němž bude pastorační pracovník vykonávat své pověření pod vedením určeného faráře.

§ 16. Předčitatelé kázání

1. Předčitatelé kázání slouží sboru přednesem kázání, která připravili ordinovaní členové církve. Ke službě předčitatelů povolává v odůvodněných případech staršovstvo sboru ty členy sboru, kteří jsou k tomu způsobilí.

§ 17. Pastýřská služba a kázeň

1. K nápravě toho, co zřejmě narušuje vztahy ve sborech a co je v životě, činnosti a vyznání církevních pracovníků porušené, slouží pastýřská služba.
2. Pastýřskou službu členům místního sboru vykonává staršovstvo spolu s farářem nebo jáhnem.
3. Pastýřská služba a kázeň mezi staršími, kazateli a dalšími pracovníky církve je uložena nezávislým pastýřským radám. K tomuto úkolu zřizuje konvent tří nebo pětičlennou seniorátní pastýřskou radu, synod pětičlennou církevní pastýřskou radu se stejnými počty náhradníků.

§ 18. Hospodaření sborů

1. Každý sbor hospodáří samostatně podle rozpočtu. Dbá přitom hospodárnosti, obecně platných právních předpisů, církevních řádů a pokynů nadřízených správních orgánů a shromáždění.
2. Revizory hospodaření a jejich náhradníky volí shromáždění příslušného sboru.
3. Jmění shromážděného na určité účely smí být použito pro jiný účel jen se svolením nadřízeného správního orgánu.

§ 19. Celocírkevní řády

1. Celocírkevní řády, které provádějí církevní zřízení, usnází synod a jsou závazné pro celou církev.

§ 20. Církevní dohled a opravné prostředky

1. Každý vyšší správní orgán má povinnost pozastavit, případně zrušit usnesení, rozhodnutí nebo volby, odporují-li církevnímu zřízení nebo řádům.
2. Proti usnesením, rozhodnutím a volbám církevních orgánů se může odvolat každý člen i orgán církve tím dotčený a to instančním postupem k nadřízeným správním orgánům až k synodní radě.
3. Rozhodnutí synodní rady ve věcech správních je konečné. Proti rozhodnutím synodní rady, která nemají povahu jen správní, může se každý člen i orgán církve takovým rozhodnutím dotčený odvolat k synodu.
4. Odvolání proti usnesením a rozhodnutím se podává do 30 dnů ode dne doručení u té instance, která napadené rozhodnutí učinila. Odvolání proti volbám se podává přímo odvolací instancí do 30 dnů ode dne vyhlášení voleb.
5. Odvolání nemá odkladný účinek. Na žádost odvolatele však může instance, která rozhodnutí učinila, nebo odvolací instance sama odkladný účinek povolit, pokud to není církevním zřízením výslovně vyloučeno.
6. O odvoláních proti rozhodnutím synodní rady o postavení faráře nebo jáhna mimo službu rozhoduje odvolací komise synodu. Rozhodnutí odvolací komise synodu je konečné.

HLAVA II. FARNÍ SBOR (STRUČNĚ: SBOR)

§ 21. Řízení a správa sboru a kazatelské stanice

1. Farní sbor (stručně sbor) je základní církevní jednotkou spojující v určitém obvodu členy církve v obecnství Slova a svátostí, víry a života, jakož i ke službě a práci při společných duchovních a církevních úkolech, schopnou hospodářsky zabezpečit své potřeby a podílet se na hospodaření celé církve.
2. Neplní-li sbor své základní funkce, musí být nadřízenými církevními orgány posouzeno, zda může dále samostatně působit.
3. Pro každý sbor je ustanoven farář nebo administrátor.
4. O zásadních věcech sboru rozhoduje sborové shromáždění. Správu sboru vykonává staršovstvo v čele s farářem nebo administrátorem a kurátorem.
5. Tam, kde není možné zřídit samostatný sbor, může být pro členy sboru žijící v diaspoře zřízena staršovstvem sboru se souhlasem seniorátního výboru kazatelská stanice. Konají se v ní pravidelná bohoslužebná a katechetická shromáždění a ostatní pravidelná sborová práce.
6. Kazatelskou stanici spravuje staršovstvo sboru, který ji zřídil. Členové kazatelské stanice mají ve staršovstvu sboru poměrný počet zástupců. V případě potřeby si kazatelská stanice může zvolit vlastní výbor.
7. Zrušit kazatelskou stanici může staršovstvo sboru se souhlasem seniorátního výboru.
8. K duchovenské práci v diaspoře může staršovstvo sboru dočasně zřizovat místa duchovenské služby.

§ 22. Sborové shromáždění

1. Sborové shromáždění tvoří členové sboru s hlasovacím právem. Svolává je staršovstvo nejméně jednou ročně.
2. Sborové shromáždění jedná o životě a práci sboru.
3. Sborové shromáždění volí z členů sboru, kteří dovršili 21. rok věku a kteří mají hlasovací právo, na šestileté funkční období staršovstvo spolu s náhradníky.
4. Sborové shromáždění volí faráře nebo jáhna sboru.

§ 23. Staršovstvo

1. Staršovstvo je správní orgán farního sboru. Zejména mu přísluší pečovat spolu s farářem nebo jáhnem o bohoslužebná a katechetická shromáždění, o duchovní život rodin sboru, o hospodaření sboru, o ekumenické vztahy a misijní činnost v obvodu sboru. Podporuje kazatele a pomáhá jim v jejich práci, ve vzájemné bratrské odpovědnosti dbá, aby život kazatelů, starších i celého sboru byl ve shodě se svědectvím Písem svatých a s církevním řádem.
2. Staršovstvo zasedá podle potřeby, zpravidla jednou měsíčně.
3. Členy staršovstva jsou mocí svého úřadu (virilní členové) faráři a jáhnové ve sboru ustanovení.
4. Staršovstvo volí ze svého středu kurátora sboru.
5. Staršovstvo volí ze svého středu na čtyřleté funkční období poslance konventu a jejich náhradníky.
6. Staršovstvo volí ze svého středu na čtyřleté období poslance a náhradníky seniorátního shromáždění Jeronýmovy jednoty.

HLAVA III. SENIORÁT

§ 24. Seniorátní příslušnost a správa

1. Seniorát je společenství sborů spojených v určitém obvodu ke společné církevní činnosti a správě.
2. Každý farní sbor musí příslušet k některému seniorátu. O příslušnosti rozhoduje synod.
3. O věcech seniorátu rozhoduje seniorátní shromáždění - konvent - volené na čtyřleté funkční

období. Seniorát spravuje seniorátní výbor v čele se seniorem a seniorátním kurátorem.

§ 25. Seniorátní shromáždění (konvent)

1. Členy konventu jsou:
  - a. poslanci volení staršovstvy sborů seniorátu;
  - b. všichni faráři seniorátu samostatně spravující sbory a jáhnové povolání ke službě v administrovaném sboru;
  - c. ostatní faráři a jáhnové působící v seniorátu, jimž konvent přizná členství;
  - d. kaplani, kteří jsou členy některého ze sborů seniorátu a jimž konvent přizná členství.
  - e. členové seniorátního výboru
2. Konvent jedná o životě a práci seniorátu.
3. Zasedání konventu svolává seniorátní výbor na návrh předsednictva konventu, a to zpravidla jednou ročně. Podle potřeby může být svoláno zasedání mimořádné. Mimořádné zasedání může v naléhavých případech svolat seniorátní výbor sám, svoláno být musí, požádá-li o to alespoň třetina poslanců konventu nebo třetina sborů seniorátu usnesením svých staršovstev.
4. Zasedáním konventu předsedá po celé funkční období čtyřčlenné předsednictvo. Členy předsednictva konventu nemohou být zvoleni členové seniorátního výboru.
5. Konvent volí na šestileté období seniorátní výbor. Seniorátní výbor je čtyřčlenný nebo šestičlenný podle rozhodnutí konventu, náhradníci jsou čtyři. Z farářů v činné službě seniorátu volí konvent seniora, jeho prvního příp. i druhého náměstka a dva náhradníky a ze starších seniorátu seniorátního kurátora, jeho prvního příp. i druhého náměstka a dva náhradníky. Za členy nebo náhradníky seniorátního výboru nelze volit kandidáty, kteří jsou v den volby starší 70 let. Volby potvrzuje synodní rada.
6. Konvent volí na čtyřleté funkční období poslance na synod a jejich náhradníky.
7. Konvent volí na šest let členy a náhradníky seniorátní pastýřské rady.
8. Konvent volí na šestileté období dva členy a dva náhradníky seniorátního představenstva Jeronýmovy jednoty z farářů, jáhnů a starších působících ve sborech seniorátu.
9. Konvent volí na čtyřleté období poslance ústředního shromáždění Jeronýmovy jednoty z farářů, jáhnů a starších působících ve sborech seniorátu.
10. Konvent se usnáší o návrzích na synod.
11. Konvent volí na dobu určitou seniorátní faráře nebo jáhny.

§ 26. Seniorátní výbor a senior

1. Seniorátní výbor je správním orgánem seniorátu. Do jeho působnosti náleží jednat a usnášet se o všech věcech seniorátu, které nejsou výslovně přikázány konventu nebo seniorovi.
2. Seniorovi přísluší zejména dohled na sbory a církevní pracovníky seniorátu a pastorační péče o sbory.
3. Sídlem seniorátu je sbor, v němž senior působí jako farář.
4. Seniora zastupuje v jeho povinnostech jím pověřený náměstek a podle jeho pokynů se s ním dělí o práci. Zastupováním může senior pověřit též kteréhokoliv člena seniorátního výboru v mezích jeho způsobilosti.

HLAVA IV. POVŠECHNÝ SBOR

§ 27. Řízení a správa církve

1. O věcech povšechného sboru rozhoduje synod volený na čtyřleté funkční období. V době mezi zasedáními synodu pracuje jeho předsednictvo a komise.
2. Povšechný sbor spravuje synodní rada v čele se synodním seniorem a synodním kurátorem.

§ 28. Shromáždění povšechného sboru (synod)

1. Členy synodu jsou:
  - a. poslanci zvolení konventy;
  - b. senioři a seniorátní kurátoři;
  - c. členové dosavadní synodní rady a nově zvolení členové synodní rady, pokud již nejsou členy synodu, jakmile složí slib členů synodu;
  - d. dva zástupci učitelů Evangelické teologické fakulty University Karlovy z členů církve.
2. Členy synodu s hlasem poradním jsou členové církve povolání synodem podle řádu. Mají právo zúčastnit se práce synodu a podávat návrhy.
3. Na jednání synodu ČCE má právo vyslat svého delegáta kterákoli církev sdružená ve Společenství evangelických církví v Evropě (GEKE). Tento delegát má statut hosta s právem promluvit v rozpravě. Církev sdružená v GEKE má právo vyslat delegáta - svého člena pouze tehdy, umožní-li její předpisy, aby se jednání jejího nejvyššího orgánu - shromáždění účastnil za stejných podmínek zástupce ČCE.
4. Zasedání synodu svolává na návrh předsednictva synodní rada, a to zpravidla jednou ročně. Podle potřeby mohou svolat zasedání mimořádné. Mimořádné zasedání může v naléhavých případech svolat synodní rada sama, svoláno být musí, požádá-li o to alespoň třetina poslanců synodu nebo alespoň třetina seniorátních výborů.
5. Zasedáním synodu předsedá po celé funkční období šestičlenné předsednictvo. Členy předsednictva synodu nemohou být zvolení členové synodní rady.
6. Synod se usnáší dvoutřetinovou většinou všech svých členů:
  - a. o zásadních otázkách církve, a to o vyznání církve a o základních věcech církevního zřízení, jimiž jsou: cyklus synodů a konventů, délka volebního období, omezení volitelnosti na určité období, podmínka, že jen starší je volitelný do vyšší funkce, otázka virility a opakované volby faráře nebo jáhna. O zásadních otázkách církve se může synod usnášet jen tehdy, byly-li návrhy z rozhodnutí synodu předem zaslány k vyjádření všem staršovstvům a konventům a jestliže s nimi předem vyslovila souhlas nadpoloviční většina konventů nadpoloviční většinou všech svých členů. Konventy jsou na základě usnesení synodu povinny se k těmto otázkám jasně vyslovit. Vyjádření staršovstev však není podmínkou pro právoplatné usnášení synodu o těchto věcech. Jestliže synod nebude souhlasit se stanoviskem nadpoloviční většiny konventů, bude věc vrácena staršovstvům a konventům k vyjádření a budou uvedeny důvody, které vedly synod k nesouhlasu. Po projednání na konventech se bude věcí zabývat příští synod, který rozhodne s konečnou platností, nejza již vázán stanoviskem konventů;
  - b. o učení církve, o bohoslužebném řádu, o znění kazatelského reversu a o církevním zřízení, pokud nejde o základní věci podle bodu a). Návrhy o těchto věcech musí být z rozhodnutí synodu předem zaslány k vyjádření všem staršovstvům a konventům. Vyjádření o nich však není podmínkou pro právoplatné usnášení synodu.
7. Synod se usnáší nadpoloviční většinou všech svých členů o ostatním církevním zákonodárství.
8. Synod jedná o životě a díle všech sborů, církevních orgánů a zvláštních zařízení církve, která zřídil, a dává základní směrnice pro jejich práci. Zkoumá a kontroluje činnost synodní rady a statutárních orgánů církevních zařízení, která zřídil a rozhoduje o opatřeních předsednictva synodu učiněných v době mezi zasedáními synodu. Usnesení synodu jsou závazná pro celou církev.
9. Synod volí na šestileté období šestičlennou synodní radu, a to z farářů synodního seniora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky. Ze starších volí synodního kurátora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky.
10. Volitelný je ten, kdo dosáhl 35. roku věku, v den volby není starší 70 let a působí jako farář nebo presbyter.
11. Synod uvádí členy synodní rady v úřad.
12. Synod volí na dobu šesti let církevní pastýřskou radu a její náhradníky.
13. Ze svých členů synod volí devět členů a tři náhradníky odvolací komise. Funkční období členů odvolací komise je totožné s funkčním obdobím synodu.
14. Synod volí na šestileté období čtyři členy a čtyři náhradníky ústředního představenstva

Jeronýmovy jednoty z farářů, jáhnů a starších.

15. V době mezi zasedáními pracuje synod v komisích, které zřizuje ze svých členů. Úkolem komisí je příprava návrhů pro synod v úzké spolupráci se synodní radou a jejími poradními odbory. Komise nemají správní působnost.
16. Pouze synod může zřizovat podle potřeby sbory ke zvláštní službě i s širší územní působností. Takové sbory se spravují podle statutu schváleného synodní radou.

§ 29. Předsednictvo synodu

1. Předsednictvo synodu v době mezi zasedáními synodu:
  - a. připravuje a vyhlašuje program zasedání v součinnosti se synodní radou;
  - b. pečuje o vyhotovení zápisů ze zasedání a připravuje synodní radě podklady k vyhlášení usnesení;
  - c. dohlíží na plnění všech usnesení synodu, zkoumá a kontroluje provádění adresně uložených usnesení a předkládá zprávu o plnění usnesení v nejbližším zasedání;
  - d. koordinuje práci komisí zřízených synodem, pečuje o předpoklady pro jejich práci a předkládá jim k projednání došlé návrhy;
  - e. jmenuje mandátovou komisi, která přezkoumává platnost mandátů poslanců synodu a připravuje volby členů církevních orgánů;
  - f. navrhuje synodní radě svolání mimořádného synodu;
  - g. svolává v naléhavých případech mimořádné jednání synodu.
2. Předsednictvo se schází k poradám podle potřeby. Svolává ho a předsedá mu předseda synodu.
3. Předsednictvo synodu nemá působnost ve věcech správy církve.
4. Podmínky pro práci předsednictva synodu zajišťuje synodní rada.

§ 30. Synodní rada

1. Synodní rada je nejvyšším správním orgánem církve. Provádí usnesení synodu a vyhlašuje církevní zřízení a řády. Je odpovědná za řádný chod Ústřední církevní kanceláře. Vykládá s prozatímní platností do nejbližšího synodu církevní zřízení a řády.
2. Sídlo synodní rady je Praha.
3. Synodní rada zasedá podle potřeby, zpravidla jednou týdně. Může se usnést na svém jednacím řádu, podle něhož rozdělí práci mezi své členy a část své působnosti svěřit synodnímu seniorovi a synodnímu kurátorovi.
4. Pro různé obory práce volí synodní rada způsobilé členy církve za tajemníky synodní rady nebo jiné celocírkevní pracovníky.
5. Synodní rada může dle potřeby zřizovat své poradní odbory.

§ 31. Synodní senior

1. Synodní senior je mezi kazateli první mezi sobě rovnými.
2. Přijetím volby za synodního seniora pozbývá svého dosavadního úřadu faráře ve sboru.
3. Synodního seniora uvádí v úřad synod, který jej zvolil.
4. Synodnímu seniorovi zejména přísluší:
  - a. dohlížet na sbory a senioráty, jakož i na kazatele, starší, učitele náboženství a jiné pracovníky v celé církvi, konat pastýřskou péči ve sborech i seniorátech, jakož i mezi kazateli;
  - b. ordinovat kazatele;
  - c. uvádět v úřad nově zvolené členy a náhradníky seniorátních výborů;
  - d. odevzdávat budovy a jiná zařízení bohoslužebným účelům;
  - e. vydávat s vědomím synodní rady poselství sborům (pastýřské listy).
5. Synodního seniora zastupují v jeho povinnostech jeho náměstkové. Podle potřeby a po dohodě s ním se dělí o jeho práci. Zastupováním může synodní senior pověřit též kteréhokoliv člena synodní rady v mezích jeho způsobilosti. K funkcím uvedeným v odst. 4, písm. b), c) a d) může synodní senior delegovat též některého seniora.

§ 32. Ústřední církevní kancelář

1. Ústřední církevní kancelář zřizuje synodní rada.
2. Kancelář pomáhá synodní radě plnit úkoly dané zejména:
  - a. církevním zřízením a řády;
  - b. usnesením synodu a potřebami jeho předsednictva a komisí;
  - c. potřebami sborů, seniorátů i církve povšechné;
  - d. činností poradních odborů synodní rady;
  - e. vlastním rozhodnutím a pověřením SR;

HLAVA V. GENERÁLNÍ SNĚM

§ 33. Složení a svolání generálního sněmu

1. Generální sněm tvoří představitelé všech sborů církve, členové synodní rady a seniorátních výborů.
2. Generální sněm svolává synodní rada a nepracuje-li, pak věkem nejstarší senior.
3. Jednání generálního sněmu řídí jeho svolavatel, sněm se usnází dvoutřetinovou většinou přítomných členů.

§ 34. Kompetence generálního sněmu

1. Ve výhradní kompetenci generálního sněmu je spojení nebo sloučení Českobratrské církve evangelické s jinou církví na základě usnesení synodu a rozhodnutí o otázkách s tím souvisejících.

HLAVA VI. VZTAH K CÍRKVI OBECNÉ

§ 35. Ekumenická sounáležitost a odpovědnost

1. Českobratrská církev evangelická uznává jiné církve a jednoty, které vyznávají víru v Boha Otce, Syna a Ducha svatého.
2. Chce s nimi spolupracovat a podílet se s nimi na zvěstování evangelia ve světě, vzájemně se povzbuzovat a doplňovat k plnějšimu vyrozumívání Boží pravdy a sdílet se ve službě a odpovědnosti za smíření mezi lidmi a národy.

HLAVA VII. PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 36. Přechodná ustanovení k novele církevního zřízení přijaté 28. pokračujícím synodem ve dnech 10. - 12. 11. 1994

Část A: Zavedení čtyřletého funkčního období synodů a konventů

část A 1. Nejpozději do 3 měsíců po nabytí platnosti novely církevního zřízení zvolí staršovstva poslance do seniorátních shromáždění (konventů) a jejich náhradníky. Ve lhůtě dvou týdnů zašlou sbory jejich jména a adresy spolu s protokolem o volbě seniorátnímu výboru.

část A 2. Ustavující zasedání seniorátních shromáždění (konventů) budou svolána ve lhůtě 6 měsíců od nabytí platnosti novely církevního zřízení. Při ustavujících shromážděních kromě volby předsednictva, všech orgánů a komisí budou zvoleni poslanci na synod a jejich náhradníci. Jejich jména a adresy spolu s protokoly o volbě zašlou seniorátní výbory ve lhůtě dvou týdnů synodní radě.

část A 3. Synodní rada svolá ustavující zasedání synodu nejpozději do 10 měsíců od nabytí platnosti novely církevního zřízení. Při tomto ustavujícím zasedání synod zvolí předsednictvo a všechny orgány, rozhodne o počtu a obsazení synodních komisí, projedná a usnese zásady práce

a rozhodne o termínech svých dalších pracovních zasedání.

část A 4. Před všemi ustavujícími shromážděními přezkouší příslušný správní orgán platnost oznámených voleb.

Část B: K otázce kazatelů

část B 1. Lhůta pro opakovanou volbu kazatelů počíná běžet dnem nabytí účinnosti tohoto církevního zřízení, tj. 28.2.1995.

část B 2. Dosavadní vikáři vykonávající sborovou službu (včetně seniorátních a celocírkevních) do dovršeného věku 48 let složí praktickou zkoušku theologickou (farářskou zkoušku) ve lhůtě dvou let po vyhlášení novely církevního zřízení. Vikáři, kteří překročili 48 let věku, budou synodní radou vyzváni k dohodnutí individuálních podmínek pro získání volitelnosti za faráře.

část B 3. Dosavadní diakoni jsou po vyhlášení novely církevního zřízení nadále označováni jako jáhnové. Jejich ordinace zůstává zachována a vykonávají službu kazatelskou podle povolací listiny. Jejich další působení upravuje bod B. Dosavadní diakoni vykonávající sborovou službu (včetně seniorátních a celocírkevních), kteří dálkově studují ETF UK, obdrží volitelnost za faráře po posouzení celkové způsobilosti a po složení zkoušky dle oddílu E Řádu pro kazatele. Dosavadní diakoni (včetně seniorátních a celocírkevních), vykonávající sborovou službu nejméně 10 let, kteří nestudují (dálkově) ETF UK, budou pozváni synodní radou k dohodnutí individuálních podmínek pro získání volitelnosti za faráře.

část B 4. Oprávnění dosavadních výpomocných kazatelů zůstávají v platnosti.

§ 36a. Přejícná ustanovení k novele církevního zřízení přijaté 1. zasedáním 34. synodu

1. Faráři a jáhnové, kteří ke dni vyhlášení novely církevního zřízení přijaté 1. zasedáním 34. synodu nevykonávají ordinovanou službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání, ale mají zachovanu způsobilost k ordinované službě v církvi, se nadále považují za výpomocné kazatele ve smyslu § 14 odst. 1 církevního zřízení.
2. Vyhlášením novely církevního zřízení přijaté 1. zasedáním 34. synodu se dosavadní ordinovaní presbyteri, kteří ke dni vyhlášení této novely mají platné osvědčení o způsobilosti ke službě ordinovaného presbytera, nadále považují za výpomocné kazatele ve smyslu § 14 odst. 2 církevního zřízení.
3. Vyhlášením novely církevního zřízení přijaté 1. zasedáním 34. synodu se dosavadní kazatelé, kteří byli pověřeni synodní radou službou v jiných institucích podle dosavadního znění čl. 8 Řádu pro kazatele a vykonávají tuto službu soustavně jako své povolání, považují za kaplany ve smyslu § 13 církevního zřízení.

Toto Církevní zřízení je ve znění platném po 2. zasedání 34. synodu ČCE se změnami přijatými následujícími usneseními:

- usnesení č. 6 přijaté 2. zasedáním 34. synodu ČCE
- usnesení č. 14 a 15 přijatá 1. zasedáním 34. synodu ČCE
- usnesení č. 8 přijaté 4. zasedáním 33. synodu ČCE